

[Startside](#) > ... > [Pengekrav](#) > [Insolvens Og Konkursbehandling](#) > [Austria](#)

Insolvens og konkursbehandling

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvem kan være genstand for insolvensbehandling?

Østrigsk insolvensret er ikke begrænset til virksomheder. Evnen til at kunne gøres til genstand for en insolvensprocedure skal snarere ses som et udslag af den almindelige privatretlige retsevne. Enhver, der kan have rettigheder og forpligtelser, kan også erklæres insolvent. Dog er det ikke et spørgsmål om handleevne. Derfor kan enhver fysisk person (selv et barn) erklæres insolvent ligesom juridiske personer (private eller offentlige), registrerede personselskaber (eingetragene Personengesellschaften) ifølge den østrigske selskabslov (Unternehmensgesetzbuch) (åbne selskaber (offene Gesellschaften) og kommanditselskaber (Kommanditgesellschaften)) og dødsboer. Derimod kan stille selskaber (stille Gesellschaften) og privatretlige selskaber (Gesellschaften bürgerlichen Rechts) ikke erklæres insolvente.

Efter opløsning af en juridisk person eller et registreret personselskab kan insolvensbehandlingen indledes, så længe aktiverne ikke er blevet fordelt (§ 68 i insolvensloven (Insolvenzordnung – IO)).

Det er muligt at indgive en begæring om konkurs (Konkursverfahren), men ikke om rekonstruktion (Sanierungsverfahren) med fordring på aktiver tilhørende kreditinstitutter, børsmæglerfirmaer, investeringsservicefirmaer og forsikringselskaber (§ 82, stk. 1, i bankloven (Bankwesengesetz – BWG), § 79 i loven om tilsyn med værdipapirer af 2018 (Wertpapieraufsichtsgesetz 2018 – WAG 2018) og § 309, stk. 1, i forsikringstilsynsloven af 2016 (Versicherungsaufsichtsgesetz – VAG 2016)).

2 Hvilke betingelser skal være opfyldt for, at en insolvensbehandling kan påbegyndes?

Siden ændringen af insolvensloven i 2010 (Insolvenzrechtsänderungsgesetz 2010) er der nu kun én type standardinsolvensbehandling i østrigsk lov. Dog findes der forskellige betegnelser afhængigt af sagens faktiske forløb.

Insolvensbehandling benævnes konkursbehandling (Konkursverfahren), hvis der endnu ikke foreligger en rekonstruktionsplan, når sagen indledes. I princippet er både likvidation og rekonstruktion mulig i forbindelse med konkursbehandling.

Insolvensbehandling benævnes rekonstruktionsbehandling (Sanierungsverfahren), hvis der foreligger en rekonstruktionsplan, når sagen indledes. Behandlingen er rettet mod rekonstruktion af debitor. Den er tilgængelig for fysiske personer, som driver virksomhed, juridiske personer, personselskaber og dødsboer (§ 166 i IO).

En rekonstruktion er mulig, uanset om debitor stadig råder over sine aktiver eller ej. Debitor kan fortsat selv råde over sine aktiver (Eigenverwaltung) (under en rekonstruktørs tilsyn), hvis han i rekonstruktionsplanen tilbyder en andel på mindst 30 % til kreditorerne, og yderligere dokumentation er tilgængelig. For eksempel er det nødvendigt med en finansieringsplan, der viser, at der er sikret finansiering i 90 dage.

Gældssanering (Schuldenregulierungsverfahren) for fysiske personer, der ikke driver virksomhed, er endnu en

form for insolvensbehandling.

Det er debitor selv eller en kreditor, der skal fremsætte en begæring om indledning af insolvensbehandling. I tilfælde af rekonstruktion skal begæringen altid fremsættes af debitor, og der skal foreligge en rekonstruktionsplan.

En forudsætning for at indlede insolvensbehandling er, at debitor i princippet er insolvent (§ 66 i IO). Insolvensbehandling kan også indledes i form af rekonstruktion i tilfælde af overhængende insolvens (§ 167, stk. 2, i IO). Indledning af insolvensbehandling i forbindelse med registrerede personselskaber, hvor ingen partner med personlig hæftelse er en fysisk person, juridiske personers aktiver og dødsboer forekommer også i tilfælde af meget stor gæld (§ 67 i IO).

Endnu en betingelse for at indlede insolvensbehandling er, at der findes tilstrækkelige aktiver til at dække omkostningerne. Som minimum skal insolvensbehandlingens startomkostninger være dækket (undtagelse: visse typer gældssaneringsager).

Indledningen af insolvensbehandling offentliggøres i en bekendtgørelse på internettet (www.ediktsdatei.justiz.gv.at/). Indledningen af insolvensbehandling skaber retsvirkninger fra dagen efter offentliggørelsen af bekendtgørelsen. Indledningen af insolvensbehandling registreres også i offentlige registre (tingbogen (Grundbuch), handelsregistret (Firmenbuch) osv.).

Hvis insolvensbehandlingen ikke straks kan indledes, skal insolvensdomstolen (Insolvenzgericht) afsige kendelse om foreløbige foranstaltninger for at sikre boet og især for at forhindre retshandler, der kan anfægtes, og sikre virksomhedens videreførelse, for så vidt som begæringen om indledning af insolvensbehandling ikke er klart ubegrundet (§ 73 i IO). Domstolen kan eventuelt forbyde debitor at foretage visse retshandler (f.eks. salg eller behæftelse af ejendom) eller gøre sådanne retshandler betinget af domstolens godkendelse. Beskikkelse af en midlertidig administrator er også en mulighed.

3 Hvilke aktiver indgår i boet? Hvordan behandles de aktiver, som skyldneren erhverver, eller som tilfalder denne, efter at insolvensbehandlingen er påbegyndt?

Indledningen af insolvensbehandling medfører, at debitor mister rådigheden over alle aktiver, der er omfattet af fuldbyrdelsen, og som enten tilhører debitor på det pågældende tidspunkt, eller som han erhverver under insolvensbehandlingen (§ 2, stk. 2, i IO). De tilfalder konkursboet.

Konkursboet består derfor af al debtors løsøre og faste ejendom, såsom andele i fast ejendom, medejerskabsandele, fordringer, leje-/forpagtningsrettigheder, arv osv. Konkursboet omfatter ikke debtors krav på underhold, hvad han tjener ved egen arbejdskraft samt den del af lønnen, der ikke kan gøres udlæg i (eksistensminimum). Ligeledes omfatter boet ikke løsøre, der ikke kan gøres udlæg i (f.eks. ting til personlig brug), og strengt personlige rettigheder (f.eks. industrielle ejendomsrettigheder).

Hvis debitor bor i et hus (eller en ejerlejlighed), der tilhører konkursboet, beholder han og hans familie til at begynde med det minimumsboligareal, der er nødvendigt for dem (§ 5, stk. 3, i IO). Dette forhindrer imidlertid ikke, at huset (ejerlejligheden) afhændes under insolvensbehandlingen. Insolvensdomstolen skal også give debitor fri ret til leje af (eller andre brugsrettigheder over) det boligareal, som er nødvendigt for debitor og dennes familie (§ 5, stk. 4, i IO). Ved at stille sådanne rettigheder til debtors frie disposition isoleres de fra konkursboet.

Kreditorudvalget kan også med insolvensdomstolens godkendelse beslutte at isolere krav, som sandsynligvis vil blive afvist, eller genstande af mindre værdi fra konkursboet (§ 119, stk. 5, i IO). Begrundelsen herfor er, at man ønsker at undgå den arbejdsbyrde, der er forbundet med afhændelsen af genstande, der tilhører boet, men som ikke bibringer dette nogen værdi.

4 Hvilke beføjelser har henholdsvis skyldneren og bobestyreren?

Konkursbehandling

- Debitor
 - er berettiget til at indgive konkursbegæring og appellere afgørelsen om indledning af en konkurssag
 - mister rådigheden over aktiver, der tilhører boet, når konkurssagen indledes
 - er berettiget til at deltage i møder for kreditorer og for kreditorudvalget
 - er berettiget til at fremsætte begæring om udarbejdelse af en rekonstruktionsplan.
- Kurator i en konkursbehandling (Masseverwalter)
 - er ansvarlig for den praktiske gennemførelse af insolvensbehandlingen
 - evaluerer debtors økonomiske situation
 - fortsætter med at drive virksomheden, hvis den ikke er lukket, når sagen indledes, og den fortsatte drift ikke er til ugunst for kreditorerne
 - undersøger de indgivne fordringer
 - undersøger, om en rekonstruktionsplan er i kreditorernes interesse, og om der er sandsynlighed for, at den eksekveres
 - fastslår, hvilke aktiver der findes, og afhænder dem
 - forvalter og repræsenterer konkursboet
 - kan anlægge omstødsessøgsmål for konkursboet
 - fordeler provenuet fra boet.

Hvis konkurssagen vedrører fysiske personer, som ikke driver virksomhed (gældssanering), er det en undtagelse, at der beskikkes en kurator i forbindelse med konkursbehandlingen. Hvis insolvensdomstolen ikke beskikker en kurator, skal den selv varetage de opgaver, der efter insolvensloven påhviler kuratoren i forbindelse med konkursbehandlingen.

Rekonstruktionssager, hvor debitor ikke længere råder over sine aktiver

- Debitor
 - begærer indledning af rekonstruktionssagen og udarbejdelse af en rekonstruktionssplan
 - mister retten til at afhænde de aktiver, der tilhører boet, når insolvensbehandlingen indledes
 - er berettiget til at deltage i møder for kreditorer og for kreditorudvalget
- Kurator i en konkursbehandling (Masseverwalter)
 - er ansvarlig for den praktiske gennemførelse af insolvensbehandlingen
 - evaluerer debtors økonomiske situation
 - fortsætter med at drive virksomheden, hvis den ikke er lukket, når sagen indledes, og den fortsatte drift ikke er til ugunst for kreditorerne
 - undersøger de indgivne fordringer
 - undersøger, om en rekonstruktionsplan er i kreditorernes interesse, og om der er sandsynlighed for, at den eksekveres
 - forvalter og repræsenterer konkursboet
 - kan anlægge omstødsessøgsmål for konkursboet

Rekonstruktionssager, hvor debitor stadig råder over sine aktiver

- Debitor
 - begærer indledning af en rekonstruktionssag, hvor debitor stadig råder over sine aktiver, og udarbejdelse af en rekonstruktionsplan og fremlægger sammen med begæringen de dokumenter, der er nødvendige for, at debitor stadig kan råde over sine aktiver
 - bevarer en (begrænset) ret til at råde over sine aktiver og fortsætter i princippet med selv at forvalte dem
 - er under rekonstruktørens og insolvensdomstolens tilsyn.
- Rekonstruktøren
 - fører tilsyn med debitor og dennes virksomhedsledelse
 - tillader eller tillader ikke retshandler, som ikke indgår i den normale drift af virksomheden
 - repræsenterer debitor i alle anliggender, hvor denne ikke har afhændelsesret
 - evaluerer debtors økonomiske situation
 - undersøger, om rekonstruktionsplanen kan eksekveres, og om der foreligger grunde til at fratage debitor retten til selv at råde over sine aktiver
 - undersøger de indgivne fordringer
 - kan anlægge omstødsessøgsmål for konkursboet

Insolvensdomstolen skal føre tilsyn med insolvensadministratorens aktiviteter. Den kan give ham skriftlige eller mundtlige instruktioner, skaffe rapporter og forklaringer, kontrollere regnskaber og andre dokumenter samt gennemføre de nødvendige undersøgelser. Domstolen kan også pålægge insolvensadministratoren at indhente anvisninger fra kreditorudvalget om enkelte anliggender. Insolvensadministratoren skal underrette domstolen om visse transaktioner, inden de foretages (§ 116 i IO). Andre transaktioner kræver kreditorudvalgets og insolvensdomstolens godkendelse (§ 117 i IO).

Beskikkelse af insolvensadministrator og dennes vederlag:

Insolvensadministratoren skal beskikkes ex officio af insolvensdomstolen ved insolvensbehandlings indledning. Administratoren skal være en ustraffet og pålidelig fagperson med kendskab til insolvenssystemet (§ 80, stk. 2, i IO). I insolvensbehandlinger vedrørende virksomheder er tilstrækkeligt kendskab til erhvervsret eller erhvervsledelse nødvendigt (§ 80, stk. 3, i IO). Personer, der er interesseret i insolvensadministration, kan lade sig registrere på en liste over insolvensadministratører. Listen er at finde på internettet på www.iv.justiz.gv.at og anvendes af insolvensdomstolene for at gøre det lettere at finde egnede administratører.

Insolvensadministratoren må ikke være en nær slægtning (§ 32 i IO) eller en af debitorens konkurrenter og skal være uafhængig af både debitor og kreditorer (§ 80b, stk. 1, i IO).

Juridiske personer kan også beskikkes som insolvensadministratører. De skal oplyse domstolen om navnet på den fysiske person, der repræsenterer dem under insolvensbehandlingen (§ 80, stk. 5, i IO).

Insolvensadministratoren er berettiget til godtgørelse for sine kontante udgifter og til at modtage honorar for sit arbejde, inklusive moms (§ 82, første punktum, i IO). Administratorens gebyr er reguleret ved lov (§ 82 i IO) og afhænger af det bruttoprovenu, som insolvensadministratoren har opnået gennem afhændelsen af aktiverne. Dette omfatter imidlertid kun det provenu, som insolvensadministratoren selv har været ansvarlig for at opkræve. Minimumshonoraret for insolvensadministratoren er 3 000 EUR. Der opkræves yderligere honorar ved vedtagelse af en rekonstruktions- eller betalingsplan (§ 82a i IO) og for afhændelse af et delbo (§ 82d i IO). Separat honorar betales også for videreførelse af en virksomhed (§ 82, stk. 3, i IO).

5 På hvilke betingelser kan der ske modregning?

Muligheden for modregning af et krav mod debitor opretholdes i princippet under insolvensbehandlingen.

Det er dog en forudsætning, at kravene allerede kunne modregnes hinanden, da sagen blev indledt. Modregning er ikke tilladt, hvis en kreditor først bliver en af konkursboets debitorer efter indledningen af insolvensbehandlingen, eller hvis kravet mod debitor først er blevet overtaget efter indledningen af insolvensbehandlingen (§ 20, stk. 1, første punktum, i IO). Desuden er modregning udelukket, hvis en tredjepart har overtaget modkravet mod debitor inden for de sidste seks måneder forud for indledningen af insolvensbehandlingen og på overtagelsestidspunktet var bekendt med eller burde have været bekendt med insolvensen (§ 20, stk. 1 og 2, i IO). I sådanne sager kan selv mindre uagtsomhed være til skade for tredjeparten.

Under insolvensbehandlingen er modregning af et betinget krav mulig, uanset om kreditorens eller debitorens krav er betinget. Hvis kreditoren har et betinget krav, kan insolvensdomstolen gøre modregningen afhængig af tilvejebringelsen af en garanti (§ 19, stk. 2, i IO). Modregning i insolvensbehandlingen er heller ikke udelukket, selv om kreditorens krav ikke er et pengekrav (§ 19, stk. 2, i IO). Dette giver ikke anledning til vanskeligheder, da sådanne rettigheder omdannes til pengekrav, når insolvensbehandlingen indledes (§ 14, stk. 1, i IO).

Kreditorer med krav, der kan modregnes, skal ikke anmelde dem i forbindelse med insolvensbehandlingen, hvis de er dækket af modkravet (§ 19, stk. 1, i IO). Den øverste østrigske domstol (Oberster Gerichtshof) har dog afsagt kendelse om, at hvis kreditoren ikke har benyttet den retmæssige mulighed for modregning under insolvensbehandlingen i henhold til § 19, stk. 1, i IO, vil han, når rekonstruktionsplanen er endeligt bekræftet og insolvensbehandlingen afsluttet, kun kunne modregne den andel af sit krav, der er fastsat i rekonstruktionsplanen (jf. RIS-Justiz RS0051601 [T4]).

6 Hvilke retsvirkninger har insolvensbehandlingen for de kontraktforhold,

som skyldneren er part i?

Bilaterale kontrakter

Hvis en bilateral kontrakt ikke er blevet gennemført eller ikke er blevet gennemført i sin helhed af debitor eller modparten på tidspunktet for insolvensbehandlings indledning, kan insolvensadministratoren enten gennemføre kontrakten (i dens helhed) på debtors vegne og kræve gennemførelse fra modparten eller ophæve kontrakten (§ 21, stk. 1, i IO). I tilfælde af rekonstruktion, hvor debitor stadig råder over sine aktiver, er det debitor, der skal afgive forklaring i henhold til § 21 i IO. Hvis han ønsker at ophæve kontrakten, skal han have rekonstruktørens godkendelse (§ 171, stk. 1, i IO). Hvis modparten er forpligtet til at gennemføre kontrakten på forhånd, kan han afslå at gennemføre den, indtil der er tilvejebragt en garanti, medmindre han på tidspunktet for kontraktens indgåelse var bekendt med debtors negative økonomiske forhold (§ 21, stk. 3, i IO).

Leje-/forpagtningsaftaler

I tilfælde af insolvensbehandling i forbindelse med en lejer/forpagter er insolvensadministratoren berettiget til at opsige aftalen i overensstemmelse med den lovmæssige eller aftalte kortere opsigelsesperiode (§ 23 i IO).

Ansættelseskontrakter

Hvis debitor er en arbejdsgiver, og hvis ansættelsesforholdet allerede er indgået, så kan det i princippet opsiges af medarbejderen ved tidlig fratrædelse eller af insolvensadministratoren, som skal overholde det lovmæssige opsigelsesvarsel, det overenskomstmæssige varsel eller det tilladte kortere opsigelsesvarsel, som parterne har indgået aftale om, under hensyntagen til de lovmæssige begrænsninger for opsigelse, inden for en måned efter forkyndelsen af kendelsen om lukning af virksomheden eller en af virksomhedens afdelinger. Der gælder særlige bestemmelser for insolvensbehandlinger, hvor debitor stadig råder over sine aktiver.

Forbud mod ophævelse af kontrakter

Hvis ophævelsen af en kontrakt kan bringe videreførelsen af debtors virksomhed i fare, kan modparten ophæve en kontrakt, der er indgået med debitor, senest seks måneder efter indledningen af insolvensbehandlingen, men kun hvis der er god grund hertil. Forværring af debtors økonomiske forhold eller debtors misligholdelse af fordringer, der forfalder, inden insolvensbehandlingen indledes, anses ikke for at udgøre en god grund (§ 25a, stk. 1, i IO). Begrænsningerne gælder ikke, hvis ophævelsen af kontrakten er vigtig for at forhindre alvorlige personlige eller økonomiske ulemper for den kontraherende part, i tilfælde af berettigelse til udbetaling af lån og i tilfælde af ansættelseskontrakter (§ 25a, stk. 2, i IO).

Ugyldige aftaler

I henhold til § 25b, stk. 2, i IO er en kontraktmæssig bestemmelse, der annullerer eller ophæver en kontrakt, hvis der indledes insolvensbehandling, ikke tilladt. Dette gælder i princippet for alle kontrakter (med nogle få undtagelser vedrørende kontrakter efter bankloven eller børsloven (Börsegesetz)).

7 Hvilke retsvirkninger har insolvensbehandlingen for individualfølgende kreditorer (bortset fra verserende retssager)?

Når der indledes insolvensbehandling, kan kreditorer ikke længere retsforfølge deres krav over for debitor gennem søgsmål, hverken individuelt eller uden for rammerne af insolvensbehandlingen (proceshindring, § 6, stk. 1, i IO). Der kan heller ikke træffes foreløbige foranstaltninger for at inddrive fordringer. Kun i rekonstruktionssager, hvor debitor stadig råder over sine aktiver, er denne fortsat berettiget til at deltage i retstvister og andre sager, forudsat at de vedrører den del af aktiverne, som debitor stadig råder over (§ 173 i IO). Hvis debitor i strid med § 6, stk. 1, i IO indleder et søgsmål, eller der indledes et søgsmål mod ham efter insolvensbehandlings indledning, skal dette afvises.

Efter indledning af insolvensbehandlingen må ingen retentionsret eller fyldestgørelsesret erhverves for at gennemtvinge betaling af et insolvenskrav (forbud mod fuldbyrdelsesforanstaltninger, § 10, stk. 1, i IO). Der findes intet generelt forbud mod fuldbyrdelsesforanstaltninger, hvad angår den eventuelle ret til udtagelse af aktiver eller forlodsret til fyldestgørelse, som allerede blev fastslået inden insolvensbehandlings indledning.

Sådanne rettigheder kan derfor også fuldbyrdes under insolvensbehandling.

Proceshindringen og forbuddet mod fuldbyrdelsesforanstaltninger gælder ex officio og for alle kreditorer.

8 Hvilke retsvirkninger har insolvensbehandlingen på retssager, der verserer på tidspunktet for insolvensbehandlingens påbegyndelse?

Verserende retssager vedrørende boet udsættes efter loven ved indledning af insolvensbehandlingen (§ 7, stk. 1, i IO). Udsættelsen sker ex officio.

Sager vedrørende insolvenskrav kan ikke genoptages før den indledende behandling af begæringen (Prüfungstagsatzung) (§ 7, stk. 3, i IO). Hvis insolvensadministratoren eller en af kreditorerne, som er berettiget hertil, anfægter kravet under den indledende behandling, kan den udsatte sag fortsættes som en verifikationssag (Prüfungsprozess) (§ 113 i IO).

Sager vedrørende krav, som ikke er underlagt anmeldelse inden for rammerne af insolvensbehandlingen, kan genoptages øjeblikkeligt.

Fuldbyrdelsesforanstaltninger, der indledes, før insolvensbehandlingen indledes, udsættes i princippet ikke. Retentionsrettigheder og fyldestgørelsesrettigheder, der er erhvervet inden for de 60 dage, der ligger forud for indledningen af insolvensbehandlingen, bortfalder imidlertid efter loven, medmindre de vedrører et krav i henhold til offentlig ret (§ 12, stk. 1, i IO). Hvis sagen bortfalder, skal fuldbyrdelsesforanstaltningerne med henblik på realisering udsættes på insolvensdomstolens eller insolvensadministratorens anmodning (§ 12, stk. 2, i IO).

9 I hvilket omgang deltager kreditorerne i insolvensbehandlingen?

Kreditormøde

Kreditormødet samler alle kreditorer, og det giver kreditorerne mulighed for at deltage i behandlingen. Insolvensdomstolen er ansvarlig for at indkalde til og lede kreditormødet (§ 91, stk. 1, i IO). Det første kreditormøde indkaldes ved insolvensbehandlingens indledning og er pålagt ved lov. Yderligere møder indkaldes af insolvensdomstolen efter dennes skøn. Der indkaldes navnlig til et kreditormøde med angivelse af dagsordenen, hvis insolvensadministratoren, kreditorudvalget eller mindst to kreditorer, hvis krav udgør omkring en fjerdedel af insolvenskravene, anmoder herom.

Kreditormødet har ret til at fremsætte forskellige anmodninger (f.eks. udnævnelse af et kreditorudvalg eller afskedigelse af insolvensadministratoren). Det skal også give sin mening til kende om vedtagelsen af en rekonstruktionsplan.

For at træffe beslutninger og fremsætte anmodninger på kreditormødet kræves der generelt et absolut flertal af stemmerne, som skal beregnes på grundlag af kravenes størrelse (§ 92, stk. 1, i IO).

Kreditorudvalg

Det er ikke obligatorisk at udpege et kreditorudvalg i forbindelse med insolvensbehandlinger, kun hvis det forekommer hensigtsmæssigt i lyset af virksomhedens særlige kendetegn eller størrelse. Hvis det er planlagt at sælge eller bortforpakte virksomheden eller en del af virksomheden (§ 117, stk. 1, nummer 1, i IO), skal der altid udpeges et kreditorudvalg. Det skal føre tilsyn med og hjælpe insolvensadministratoren (§ 89, stk. 1, i IO). Administratoren skal rådføre sig med kreditorudvalget vedrørende vigtige spørgsmål (§ 114, stk. 1, i IO). For visse vigtige transaktioner (f.eks. salg af virksomheden) er kreditorudvalgets samtykke en forhåndsbetingelse for deres gyldighed.

Et kreditorudvalg består af tre til syv medlemmer. Udpegelsen foretages ex officio af domstolen eller efter anmodning. Ikke kun kreditorer, men også andre fysiske eller juridiske personer kan udpeges som medlemmer.

Kreditorbeskyttelsesforeninger

I praksis bliver kreditorernes interesser i mange tilfælde repræsenteret af kreditorbeskyttelsesforeninger. Disse

foreninger varetager indgivelsen af krav, deltager i retsmøder og stemmer om rekonstruktionsplanen på vegne af de kreditorer, de repræsenterer. Kreditorbeskyttelsesforeningerne fører også tilsyn med udlagte beløb afholdt af insolvensadministratoren.

10 På hvilken måde kan bobestyreren benytte eller afhænde boets aktiver?

I princippet skal kuratoren i konkursbehandlingen afhænde de genstande, der tilhører konkursboet, især gennem salg på det åbne marked. Kun i ekstraordinære tilfælde, og når det besluttes af insolvensdomstolen som svar på en anmodning fra kuratoren i konkursbehandlingen, afholder domstolen retslig bortauktionering (Ezekutionsordning).

Med insolvensdomstolens godkendelse kan kreditorudvalget beslutte, at krav, hvor der ikke er sandsynlighed for tilstrækkelig fuldbyrdelse, og genstande af ringe værdi skal overdrages til debitor til dennes frie afhændelse.

11 Hvilke fordringer kan anmeldes i skyldnerens bo, og hvordan behandles fordringer, som opstår, efter at insolvensbehandlingen blev påbegyndt?

Insolvenskrav

Insolvenskrav er fordringer fra kreditorer, som på tidspunktet for insolvensbehandlings indledning har økonomiske fordringer på debitor (§ 51 i IO). Renter, der er påløbet insolvenskrav efter insolvensbehandlings indledning, sagsomkostninger i forbindelse med insolvensbehandlingen, sanktioner for alle former for strafbare handlinger og fordringer i forbindelse med gaver – og i tilfælde af insolvensbehandling af et dødsbo også fordringer på arv – er ikke insolvenskrav (§ 58 i IO).

Grundlæggende gælder princippet om ligebehandling for alle insolvenskrav. Hverken offentlige myndigheder eller medarbejdere gives fortrinsret i insolvensbehandlingen.

Fordringer om tilbagebetaling af et aktionærlån, som erstatter egenkapital, er dog efterstillede fordringer.

Hvis en kreditor ønsker fyldestgørelse fra konkursboet, skal han anmelde sin fordring i forbindelse med insolvensbehandlingen, også selv om der kører en retssag, eller der allerede er afsagt dom desangående.

Massekrav

Massekrav er bestemte krav, der udtrykkeligt er fastsat i loven, og som først opstår efter indledning af insolvensbehandlingen. Massekrav er fordringer på konkursboet, som skal fuldbyrdes fra konkursboet på præferentielt grundlag, dvs. før kreditorerne (§ 47, stk. 1, i IO). De vigtigste massekrav er (§ 46, stk. 1, i IO):

- omkostningerne ved insolvensbehandlingen
- udlagte beløb forbundet med bevarelse, administration og afvikling af konkursboet
- alle offentlige afgifter forbundet med konkursboet, hvis og i det omfang de omstændigheder, der udløser afgiften, opstår, efter at insolvensbehandlingen er indledt
- arbejdstageres krav på løbende lønudbetalinger i tidsrummet efter insolvensbehandlings indledning
- fordringer for indfrielse af bilaterale kontrakter, som insolvensadministratoren har indgået
- fordringer, der opstår som følge af insolvensadministratorens retshandler
- fordringer, der opstår som følge af berigelse af konkursboet uden grund
- fordringer, der opstår som følge af ophævelsen af en ansættelseskontrakt, hvis denne blev indgået under insolvensbehandlingen.

Massekrav kræver ikke anmeldelse under insolvensbehandlingen. Hvis insolvensadministratoren afslår at fuldbyrde sådanne massekrav, kan kreditorerne gøre deres krav gældende ved domstolene.

12 Hvilke regler gælder for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer?

Et *insolvenskrav* skal anmeldes skriftligt til insolvensdomstolen. Kravet skal fremsættes i national valuta (euro). Alle valutaomregninger finder sted på den dato, hvor insolvensbehandlingen indledes. Ved anmeldelse af en

fordring er det nødvendigt at anføre dens størrelse og baggrunden herfor samt fremlægge dokumentation for den påståede fordring. Kreditor skal desuden angive, om der findes et ejendomsforbehold angående fordringen, og hvilke formueværdier dette ejendomsforbehold vedrører, og præcisere, om der anmodes om modregning, og i bekræftende fald anføre beløbet for de modkrav, der fandtes på tidspunktet for insolvensbehandlingsindledning. Derudover skal kreditors e-mailadresse og bankoplysninger anføres.

Fordringen skal anmeldes ved anvendelse af den formular, der findes på justitsministeriets websted (www.justiz.gv.at). Hvis en fordring anmeldes uden brug af denne formular, skal anmeldelsen indeholde de samme oplysninger.

I tilfælde af anmeldelse af en udenlandsk kreditors fordring ifølge EU's insolvensforordning er det denne forordning, der finder anvendelse. Hvis ikke kreditor benytter den standardformular, der er omhandlet i gennemførelsesforordningen, skal anmeldelsen indeholde de oplysninger, der fremgår af EU's insolvensforordning.

Insolvenskrav skal anmeldes inden for fristen for anmeldelse af fordringer, som er anført i bekendtgørelsen af insolvensen. Hvis fordringen anmeldes for sent, skal kreditor eventuelt betale omkostningerne ved en særlig indledende behandling (Prüfungstagsatzung). Krav anmeldt senere end 14 dage inden den indledende verifikation af det endelige regnskab vil ikke blive taget i betragtning (§ 107, stk. 1, sidste punktum, i IO).

Hvis en anmeldt fordring anerkendes af insolvensadministratoren og ikke anfægtes af en anden kreditor, anses den for at være anmeldt. Det indebærer navnlig, at kreditoren vil blive taget i betragtning ved fordelingen.

Hvis en anmeldt fordring anfægtes af insolvensadministratoren eller en kreditor, kan fordringen kun prøves ved et civilt søgsmål. Hvorvidt fordringen anses for anmeldt i insolvensbehandlingen, afhænger af resultatet af dette søgsmål.

13 Hvilke regler gælder for udlodning? I hvilken rækkefølge fyldestgøres kreditorernes krav?

Fordelingen af provenuet fra boet reguleres i §§ 128-138 i IO.

Massekrav skal fuldbyrdes før kreditorernes krav.

Særligt privilegerede kreditorer skal tilgodeses, så snart deres fordringer er fastslået og forfalder, uden hensyn til sagens status. Hvis de tilgængelige midler ikke er tilstrækkelige til at fuldbyrde alle krav fra de særligt privilegerede kreditorer, skal de fuldbyrdes i følgende rangorden (§ 47 i IO):

- kontante udgifter betalt på forskud af insolvensadministratoren
- øvrige sagsomkostninger
- omkostninger, der er betalt på forskud af en tredjepart, for så vidt som det var nødvendigt for at dække sagsomkostningerne
- medarbejderes fordringer, i det omfang de ikke er garanteret efter loven om vederlagsgaranti i forbindelse med insolvens (Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz)
- medarbejderes krav, der opstår som følge af opsigelse af et ansættelsesforhold, i det omfang de ikke er garanteret efter loven om vederlagsgaranti i forbindelse med insolvens
- andre fordringer fra særligt privilegerede kreditorer.

De beløb, der er tilbage efter fuldbyrdelsen af krav fra særligt privilegerede kreditorer, skal fordeles forholdsmæssigt mellem kreditorerne. Fuldbyrdelsen af kreditorernes krav kan først begynde efter den generelle indledende domstolsbehandling (Prüfungstagsatzung). Insolvensadministratoren skal effektuere fordelingen efter samråd med kreditorudvalget og på grundlag af insolvensdomstolens godkendelse af fordelingsplanen.

Sikrede kreditorer har forrang for de almindelige kreditorer og de særligt privilegerede kreditorer, så længe deres fordringer er dækket af de aktiver, der fungerer som garanti (f.eks. kaution). Alt overskud fra afhændelsesprovenuet overføres til det fælles konkursbo (§ 48, stk. 1 og 2, i IO).

14 Under hvilke omstændigheder kan insolvensbehandlingen afsluttes, og hvilke retsvirkninger har en sådan afslutning (navnlig i forbindelse med en tvangsakkord?)

Genopretningsplan

En rekonstruktionsplan er en aftale, der indgås under insolvensbehandlingen mellem debitor og kreditorerne vedrørende nedbringelse og udsættelse af betaling af insolvenskravene, og som anvendes til afvikling af gælden. Den skal godkendes af et flertal af kreditorerne og bekræftes af insolvensdomstolen. Hvis debtors foreslåede rekonstruktionsplan under insolvensbehandlingen godkendes af flertallet af kreditorerne og bekræftes af insolvensdomstolen, friholdes debitor fra de af hans forpligtelser, der overstiger den del, som er omfattet af rekonstruktionsplanen.

Debitor kan indgå aftale om en rekonstruktionsplan i alle insolvensbehandlingsformer, dvs. ikke kun i rekonstruktionssager, men også i konkursager. (Konkursager sigter ikke primært mod afhændelse af aktiver og opløsning. Tværtimod skal det også i konkursager først undersøges, om en rekonstruktionsplan er mulig.)

I en rekonstruktionsplan skal debitor fremlægge et tilbud til kreditorerne om at betale mindst 20 % af insolvenskravene inden for to år. For fysiske personer, som ikke driver virksomhed, kan betalingsperioden være på op til fem år. Ret til udtagelse af aktiver eller forlodsret til fyldestgørelse må ikke påvirkes af rekonstruktionsplanen. Særligt privilegerede kreditorer skal fuldbyrdes i fuldt omfang, og kreditorerne skal i princippet behandles lige.

Insolvensbehandling benævnes rekonstruktionsbehandling (Sanierungsverfahren), hvis der foreligger en rekonstruktionsplan, når sagen indledes.

Gældsafviklingssager

Det er ikke kun virksomheder og juridiske personer, der kan indgå aftale om en rekonstruktionsplan. Det kan fysiske personer, som ikke driver virksomhed, også. Hvis ikke det lykkes at udarbejde en rekonstruktionsplan under gældsafviklingssagen, afhændes debtors aktiver. En anden gældssaneringsmulighed er en betalingsplan eller en "skimming-off"-procedure (Abschöpfungsverfahren). Betalingsplanen er en særlig form for rekonstruktionsplan. Den primære forskel er, at der ikke fastsættes en beløbsmæssig mindstebetaling.

Hvis kreditorerne ikke godkender betalingsplanen, skal domstolen på debtors anmodning træffe afgørelse om en "skimming-off"-procedure med en tilbagebetalingsplan eller en "skimming-off"-plan med gældsfrigørelse, hvilket indebærer eftergivelse af restgælden. Vilkaerne i forbindelse med en tilbagebetalingsplan er strengere end for en "skimming-off"-plan i form af yderligere hindringer for gældsfrigørelse. Kreditorernes godkendelse er ikke nødvendig i begge tilfælde. Den indtægtsdel, der kan beslægtlægges, tilbageholdes. Skyldner skal overdrage tilsvarende (løn-)fordringer til en kurator for kreditorerne i tilfælde af en treårig tilbagebetalingsplan og en femårig genopretningsplan. Efter overdragelsesperiodens udløb erklærer domstolen "skimming-off"-proceduren for afsluttet, hvis ikke den allerede er afsluttet, og den frigør samtidig debitor fra de forpligtelser, han ikke har opfyldt under proceduren, og som han har over for kreditorerne (frigørelse fra restgæld).

Konkursbehandling, der indledes på begæring af en kreditor, udgør en del af gældsafviklingssagen. Den skal afsluttes, så snart debitor begærer, at der udarbejdes en rekonstruktions- eller betalingsplan, eller at der indledes en "skimming-off"-procedure.

Afslutning af konkursbehandling

Hvis en rekonstruktionsplan (eller betalingsplan) bekræftes af insolvensdomstolen, afsluttes insolvensbehandlingen, når afgørelsen bliver endelig. Automatisk afslutning af insolvensbehandlingen finder også sted, når en "skimming-off"-procedure er blevet indledt ved retten.

Hvis ikke der er udarbejdet en rekonstruktions- eller betalingsplan, skal insolvensbehandlingen afsluttes af insolvensdomstolen ved kendelse, når der er fremlagt dokumentation for, at den endelige fordeling har fundet sted.

Insolvensbehandlingen skal også afsluttes, hvis alle særligt privilegerede kreditorer og almindelige kreditorer giver deres samtykke hertil, eller hvis det i løbet af insolvensbehandlingen bevises, at aktiverne er utilstrækkelige til at dække omkostningerne ved insolvensbehandlingen.

Afgørelser vedrørende afslutningen af insolvensbehandlingen offentliggøres i databasen for insolvensbehandlinger (Insolvenzdatei).

Ved rettens afslutning af insolvensbehandlingen får debitor igen rådighed over sine aktiver (medmindre der er indledt en "skimming-off"-procedure), og insolvensadministratorens beføjelser ophører. Endvidere får debitor atter ubegrænset retsevne til at sagsøge eller blive sagsøgt. I verserende søgsmål sker der en lovmæssig ændring af den pågældende part fra bo til debitor. Inden for visse sektorer kan debitor kun drive forretning igen med administrative restriktioner (f.eks. ifølge handelsloven (Gewerbeordnung)) eller erhvervsmæssige restriktioner (f.eks. ifølge loven om advokater (Rechtsanwaltsordnung)). Forsætlig skade på kreditorers interesser kan medføre strafferetlige sanktioner.

15 Hvilke rettigheder har kreditorerne efter insolvensbehandlingsafslutning?

Så længe en insolvensbehandling ikke afsluttes med en frigørelse fra gæld (som følge af en rekonstruktionsplan, betalingsplan eller frigørelse fra restgæld efter en "skimming-off"-procedure), har kreditorerne ret til frit at fremsætte en yderligere fordring efter rettens afslutning af insolvensbehandlingen, dvs. de kan gøre den del af fordringen gældende, som ikke blev indfriet i insolvensbehandlingen, ved anlæggelse af et søgsmål eller fremsættelse af en begæring om fuldbyrdelse mod den tidligere debitor.

Insolvensbehandlings forskellige former for gældsfrigørelse medfører til gengæld, at en restfordring, der overstiger den fastsatte andel, stadig kun er en naturlig forpligtelse, dvs. en gæld uden hæftelse, der skal betales, men som ikke kan tvangsfuldbyrdes.

16 Hvem bærer omkostningerne og afholder udgifterne i forbindelse med insolvensbehandlingen?

Konkursboet afholder omkostningerne til insolvensbehandlingen.

Hvis der ikke er tilstrækkelige midler til at dække omkostningerne, skal insolvensbehandlingen indledes, hvis en kreditor, der begærer konkurs, indbetaler et beløb til dækning af sagsomkostningerne i form af et forskud (undtagelse i § 183a IO). Kreditorens tilbagebetalingskrav har forrang for fordringer fra andre særligt privilegerede kreditorer (§ 46, nummer 1, i IO).

17 Hvilke regler gælder for omstødelse af dispositioner til skade for de kreditorer, der har anmeldt krav i boet?

Debitors retshandler forud for insolvensbehandlings indledning

Visse retshandler, som blev foretaget, inden insolvensbehandlingen blev indledt, og som er til skade for kreditorerne, kan omstødes (§ 27 ff. i IO). Både positive retshandler og udeladelser vedrørende debtors aktiver kan anfægtes. Betingelsen for omstødelse er, at den anfægtede retshandel har været til skade for kreditorerne. Dette er tilfældet, hvis den anfægtede retshandel har forringet fuldbyrdelsen af de andre kreditorers krav, f.eks. ved at mindske aktiverne eller øge det skyldige beløb. En anden betingelse for, at en retshandel kan omstødes, er, at omstødelsen forbedrer udsigten til fuldbyrdelse for kreditorerne. Ud over disse generelle betingelser skal de faktiske omstændigheder ved én af følgende situationer være til stede:

- Omstødelse som følge af forsætlig skade på kreditorers interesser (§ 28, nummer 1-3, i IO)

Hvis debitor har handlet med den hensigt at stille kreditorerne dårligt, og tredjeparten var bekendt med dette, dækker muligheden for omstødelse en periode på ti år forud for indledningen af insolvensbehandlingen (§ 28, nummer 1, i IO). Hvis tredjeparten burde have haft kendskab til, at debitor havde til hensigt at stille kreditorerne dårligt, er perioden begrænset til to år forud for indledningen af insolvensbehandlingen.

- Omstødelse som følge af borttødslen af aktiver (§ 28, nummer 4, i IO)

Købs-, ombytnings- og leveringsaftaler, der er indgået inden for det sidste år, der gik forud for indledningen af insolvensbehandlingen, kan omstødes, såfremt de har bidraget til borttødslen af aktiver, der var til skade for kreditorerne, og modparten havde eller burde have haft kendskab hertil.

- Omstødelse som følge af vederlagsfri afhændelse (§ 29 i IO)

Debitors vederlagsfrie afhændelse af aktiver inden for de sidste to år, der gik forud for indledningen af insolvensbehandlingen, kan omstødes.

- Omstødelse som følge af præferentiel behandling (§ 30 i IO)

En sådan situation gør det muligt at omstøde visse retshandler, hvorigennem én kreditor opnår præferentiel behandling i forhold til de andre. Betingelsen for omstødelse er, at retshandleren er foretaget i løbet af det år, der gik forud for indledningen af insolvensbehandlingen. Samtidig er det en betingelse, at der er tale om insolvens eller overdreven gældsstiftelse, eller at der er indgivet begæring om indledning af insolvensbehandling, eller at retshandleren er foretaget inden for de 60 dage, der gik forud for indledningen af insolvensbehandlingen. Hvis dækningen (fuldbyrdelse eller sikkerhed) var mangelfuld (dvs. kreditor kunne i realiteten ikke gøre den gældende på grund af indholdet af det eksisterende retlige forhold eller ikke i den pågældende form eller på det pågældende tidspunkt), foreligger der ingen yderligere (subjektive) betingelser for omstødelse. Desuden kan en fuldbyrdelse eller sikkerhed, som ikke er mangelfuld (dvs. der rent faktisk tilkommer modparten i den pågældende form og på det pågældende tidspunkt), omstødes i henhold til § 30 i IO. I disse tilfælde er omstødelsen imidlertid betinget af, at debitor forsætligt begunstigede én kreditor, og at modparten havde kendskab hertil eller burde have haft kendskab hertil.

- Omstødelse som følge af kendskab til insolvensen (§ 31 i IO)

Denne situation omfatter visse retshandler, som er foretaget i løbet af de seks måneder, der gik forud for indledningen af insolvensbehandlingen, og efter at insolvensen (overdreven gældsstiftelse) er opstået, så længe modparten havde eller burde have haft kendskab til insolvensen, den overdrevne gældsstiftelse eller begæringen om indledning af sagen. Endnu en forudsætning er, at kreditor har opnået sikkerhed eller fuldbyrdelse gennem retshandleren, eller at retshandleren direkte har skadet kreditor.

Kun insolvensadministratoren er berettiget til at anfægte retshandleren. Inden dette skal han skaffe en udtalelse fra kreditorudvalget (§ 114, stk. 1, i IO). Anfægtelsen tager form af en begæring om omstødelse, en klage (§ 43, stk. 1, i IO), en indsigelse mod fuldbyrdelsesforanstaltningerne til realisering eller en anmeldelse i insolvensbehandlingen fra den part, der er omfattet af omstødelsen. Begæringen om omstødelse skal indgives senest et år efter indledningen af insolvensbehandlingen, ellers udløber den pågældende fordring. Denne frist kan forlænges, hvis insolvensadministratoren og den part, der er omfattet af omstødelsen, indgår aftale herom. Fristen kan kun forlænges én gang og højst med tre måneder (§ 42, stk. 2, i IO).

Debitors retshandler efter insolvensbehandlingens indledning

Så længe debitor ikke har fået tilladelse til selv at råde over sin virksomhed, er de retshandler, som debitor foretager efter indledningen af insolvensbehandlingen, og som påvirker konkursboet, i princippet ikke længere gyldige, hvad angår kreditorerne (§ 3, stk. 1, i IO). Der er tale om såkaldt manglende eksigibilitet. Debitor kan indgå kontraktmæssige forpligtelser selv efter indledningen af insolvensbehandlingen, men fordringer, der stammer fra sådanne forpligtelser, kan ikke gøres gældende inden afslutningen af insolvensbehandlingen. Insolvensadministratoren kan dog godkende sådanne transaktioner, så de bliver juridisk gyldige.

■ Sidste opdatering: 18/06/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.